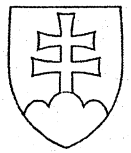
Najvyšší súd
Slovenskej republiky

Rada pre vysielanie a retransmisiu
Kolárska 6, P.O.BOX 155,
810 00 Bratislava 1
Došlo dňa: 16 -11- 2006
Číslo: 2213
Odbor: PLO

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a z členov senátu JUDr. Jany Baricovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci navrhovateľky: **Markíza-Slovakia spol. s r.o.,** Blatné, Bratislavská č. 334/18, IČO: 31 444 873, zastúpenej Mgr. Zuzanou Zlámalovou, advokátkou v Bratislave, Trnavská č. 11, pracovisko Bratislavská č.1/a, Bratislava proti odporkyni: **Rada pre vysielanie a retransmisiu,** Bratislava, Námestie SNP č. 12, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. RP/269/2005 z 22. novembra 2005, rozhodol

takto:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne zo dňa 22. novembra 2005 č. RP/269/2005, **potvrdzuje.**

Navrhovateľovi sa ukladá zaplatiť súdny poplatok v sume 2000.- Sk do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie:

Rozhodnutím uvedeným vo výroku tohto rozsudku odporkyňa – Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len Rada) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods.1, písm. g/ a h/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 308/2000 Z.z.) postupujúc podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z.z., s poukazom na ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d/ a § 67 ods. 5, písm. c/ zákona č. 308/2000 Z.z. uložila navrhovateľke pokutu vo výške 5.000 000.- Sk za porušenie povinnosti uvedenej v § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 21. septembra 2005 o cca 01:55 hod. odvysielala program „Sexy príbehy z mesta", ktorý by mohol narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých.

Svoje rozhodnutie Rada odôvodnila okrem iného zhora uvedenými zákonnými ustanoveniami, prepisom programu - erotického seriálu „Sexy príbehy z mesta" a neuznajúc argumenty navrhovateľky uvedené v jej vyjadrení konštatovala, že

z ustanovenia § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z. jasne vyplýva, že vysielateľ nesmie vôbec zaradiť do svojej programovej štruktúry programy, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie. Navrhovateľka zaradením programu obsahujúceho pornografiu do vysielania splnila podmienku danú zákonom – odvysielanie programu, ktorý môže narušiť vývin maloletým, pričom čas, kedy navrhovateľka zaradila program do vysielania je irelevantný, nakoľko vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby vôbec nevysielal takýto program. Poukázala i na to, že navrhovateľke bol známy výklad Rady týkajúci sa ustanovenia § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z. pokiaľ ide o pornografické obsahy, a to z rozhodnutia Rady č. RZK/25/2002, ktoré jej bolo doručené 14. novembra 2002 a po začatí správneho konania pristúpila k úprave seriálu rastrovaním. Pri uložení výšky pokuty Rada vychádzala z ustanovenia § 64 ods. 2 zák. č. 308/2000 Z. z. Taktiež dôvodila objektívnou zodpovednosťou navrhovateľky za správny delikt.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka včas odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci odporkyni na ďalšie konanie. S poukazom na ustanovenia § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z. namietala, že v zákone pojem „pornografia" nie je definovaný, že len Trestný zákon definuje „pornografické dielo", ktorým sa v zmysle § 89 ods. 24 Trestného zákona platného v dobe vysielania (zákon č. 140/1961 Zb.) rozumie také zobrazenie pohlavného styku alebo iného spôsobu sexuálneho styku alebo také zobrazenie obnažených pohlavných orgánov, ktorého účelom je vyvolanie sexuálneho vzrušenia alebo sexuálneho uspokojenia. Mala za to, že vymedzenie pojmu „pornografia" Radou nemôže byť vzhľadom na ustanovenie § 5 písm. h/ zák. č. 308/2000 Z.z. širšie ako je vymedzené v trestnom zákone a že odporkyňa je povinná sa pridržať pojmu „pornografia", resp. „pornografické dielo" tak, ako ho vymedzuje trestný zákon, ktorá definícia je vyhovujúca a postačujúca. Vytýkala Rade príliš subjektívne posudzovanie hranice medzi erotikou a pornografiou a to, že vykladá ustanovenie § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z. tak široko, že v jeho zmysle možno sankcionovať aj odvysielanie obsahov pornografii blízkych. Mala za to, že predmetný program rozhodne nemožno považovať za pornografické dielo, teda program, ktorý by mohol narušiť vývin maloletých.

Namietala, že program „Sexy príbehy z mesta" nemožno považovať za pornografické dielo, tento bol zakúpený ako erotický seriál a zobrazenia pohlavných orgánov nevybočovali z medzí prípustných pre erotické filmy. Tiež poukázala na to, že vo vysielaní erotického televízneho kanálu BLUE HUSTLER slovenskí diváci môže bežne vidieť takého zábery.

Nesúhlasila ani s názorom odporkyne, že čas, kedy bol program odvysielaný je irelevantný, nakoľko podľa navrhovateľky je v zmysle § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z. potrebné posudzovať , či konkrétny program aj vzhľadom na čas jeho zaradenia do vysielania môže narušiť vývin maloletých a predmetný program bol vysielaný v čase od 1.56 hod. do 2.24 hod.

Taktiež vytýkala Rade, že pri určovaní výšky pokuty nezohľadnila kritéria uvedené v § 67 ods. 5, písm. c/ a § 64 ods. 2 zák. č. 308/2000 Z.z., neprihliadla na to, že za odvysielanie pornografie vysielateľ nebol v minulosti sankcionovaný a že po začatí správneho konania vysielateľ urobil opatrenia a ďalšie časti erotického

seriálu ako aj následné reprízy rastroval, ktoré opatrenie prijal ako prejav dobrej vôle a z dôvodu vyhnutia sa následkom.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení navrhovala rozhodnutie Rady potvrdiť. Zotrvala na dôvodoch svojho rozhodnutia nesúhlasiac s tvrdeniami navrhovateľky uvedenými v odvolaní. Uviedla, že pri svojom rozhodovaní vychádzala z definície pornografie uvedenej v Trestnom zákone, pričom výklad pornografie pre účely televízneho vysielania pri aplikácii § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z. nie je širší ako výklad pornografického diela uvedeného v Trestnom zákone majúc za to, že v programe „Sexy príbehy z mesta" odvysielanom navrhovateľkou dňa 21. septembra 2005 sa nachádzali také zobrazenia pohlavných orgánom, ktorých účelom bolo vyvolanie sexuálneho vzrušenia alebo sexuálneho uspokojenia, a preto v zmysle § 8 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku (zák. č. 141/1961 Zb.) aj oznámila orgánom činným v trestnom konaní skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin podľa § 205 Trestného zákona. S poukazom na svoje rozhodnutie č. RZK/25/2002 zdôraznila, že z obsahov spôsobilých narušiť vývin maloletých nemožno vylúčiť tie obsahy, ktoré sú pornografii blízke, čo znamená, že odvysielaním programu, ktorý zahŕňa obsahy pornografii blízke, možno narušiť vývin maloletých a porušiť tak ustanovenie § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z. Poukázala na to, že v rozhodnutí č. RP/269/2005 je uvedené, čo možno považovať za pornografické obsahy pri aplikácii § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z., pričom v programe „Sexy príbehy z mesta" sa niekoľkokrát objavili zábery ženských pohlavných orgánov zobrazené takým spôsobom, že boli viditeľné detaily genitálií, tiež bola detailne zobrazená stimulácia ženských pohlavných orgánom rukou, resp. prstami a bol zobrazený aj stoporený mužský pohlavný úd. Za irelevantné odporkyňa považuje aj odvolanie sa na erotický kanál BLUE HUSTLER, nakoľko porušovanie či neporušovanie zákona iným vysielateľom, nemôže byť dôvodom na exkulpáciu navrhovateľky. Zotrvala i na dôvode svojho rozhodnutia, že vysielateľ v zmysle § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z., nesmie vysielať takéto programy vôbec, a preto je nepochybný fakt, že čas odvysielania takéhoto programu je pri posudzovaní naplnenia danej skutkovej podstaty bezpredmetný. K námietke navrhovateľky ohľadom výšky pokuty uviedla, že navrhovateľka bola už za porušenia ustanovenia § 20 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z.z. sankcionovaná v roku 2001 a že pri svojom rozhodovaní o výške pokuty zvážila a zohľadnila všetky relevantné skutočnosti podľa ustanovenia § 64 ods. 2 zák. č. 308/2000 Z.z., na základe ktorých výšku pokuty určila. Ďalej mala za to, že jej rozhodnutie má všetky náležitosti ustanovené v § 47 zák. č. 71/1967 Zb., nevykazuje formálne ani logické nedostatky, je riadne odôvodnené a vychádza zo skutkového stavu zisteného v súlade so zák. č. 71/1967 Zb. a že navrhovateľka nebola ukrátená na svojich právach ani rozhodnutím ani postupom správneho orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný (§ 246 ods. 2, písm. a/ OSP a § 64 ods. 5 zák. č. 308/2000 Z. z.) preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov uvedených v odvolaní, prejednal vec na ústnom pojednávaní (§ 250l ods.2 a § 250g ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V prejednávanej veci skutkový stav nebol sporný. Navrhovateľka v správnom konaní ani v konaní pred súdom nepoprela odvysielanie programu „Sexy príbehy z mesta" ani jeho obsah a znenie. Takto potom podľa obsahu odvolania bolo úlohou súdu posúdiť, či Rada nepochybila, keď v napadnutom rozhodnutí prijala záver

o porušení ustanovenia § 20 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z., podľa ktorého **vysielateľ *je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.***

Po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia z hľadiska námietok navrhovateľky vznesených v odvolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z preukázaného skutkového stavu veci i citovaných zákonných ustanovení zastáva názor, že námietky navrhovateľky neobstoja. Záver Rady v napadnutom rozhodnutí je vyargumentovaný v súlade so zákonom úvahami, ktoré zodpovedajú zásadám logického myslenia a správneho uváženia a pre ich kompletnosť a priliehavosť, ako boli uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, na ne súd i poukazuje. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil najmä so záverom Rady, že odvysielanie pornografických scén bolo spôsobilé narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých.

Nemôže byť sporu o tom, že spoločnosť má záujem na ochrane mravného rozvoja a výchovy detí a mládeže pred negatívnym pôsobením pornografie a to nielen predpismi trestného práva ale i ďalšími zákonmi, mimo iné i zákonom č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii.

Vychádzajúc z pojmu „ pornografia“ tak ako je definovaná v trestnom zákone, t.j. zobrazenie:
a) súlože,
b) iného spôsobu pohlavného styku,
c) iného obdobného sexuálneho styku, alebo
d) obnažených pohlavných orgánov, smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby, pričom pod pojmom zobrazenie treba rozumieť sprístupnenie iným osobám, a to napr. prostredníctvom fotografie, filmu, ale aj nosičov zvuku, ako aj prostredníctvom počítačovej siete vrátane internetu, nemožno mať pochýb o tom, že v zmysle ustanovenia § 20 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. tento pojem treba vykladať v širších súvislostiach, ako ho vykladá trestný zákon, lebo nie každé takéto zobrazenie musí nevyhnutne zakladať trestný čin.

Zo skutočnosti, že zákonodarca ako trestný čin označil najvyššiu formu protiprávneho konania, je nesporné, že platné trestné právo ako súčasť slovenského právneho poriadku poskytuje ochranu pred konaniami osobitne nebezpečnými pre spoločnosť. Zabezpečiť, aby trestné činy boli náležite zistené ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaný sú zo zákona oprávnené orgány činné v trestnom konaní.

Skutočnosť, že určité konanie nespĺňa kvalifikačné znaky trestného činu z hľadiska formy či intenzity narušenia spoločenského spolužitia, nespôsobuje, že nie je konaním inak protiprávnym, a teda nemôže byť postihnuté sankciou udelenou zákonom zmocneným orgánom, t.j. mimo oblasti trestnoprávnych vzťahov.

Tak je tomu aj v predmetnej veci. Objektom trestného činu ohrozovania mravnosti podľa ustanovenia § 371 Trestného zákona (zák. č. 300/2005 Z.z.); predtým § 205a Trestného zákona (zák. č. 140/1961 Zb.); je záujem na ochrane

spoločenského spolužitia pred osobitnými formami obťažovania v oblasti mravnosti. Splnenie požiadavky, že ide o pornografiu, samo osebe nestačí na trestnosť podľa tohto ustanovenia, pretože na naplnenie jeho zákonných znakov sa vyžaduje, aby navyše išlo o tzv. tvrdú pornografiu, t.j. musí sa v nej prejaviť neúcta k človeku a násilie, alebo musí ísť o zobrazenie sexuálneho styku so zvieraťom alebo o iné patologické sexuálne praktiky.

To však neznamená, že šírenie pornografie, ktorá nespĺňa osobitnú formu uvedenú v skutkovej podstate tohto trestného činu, pomocou verejných oznamovacích prostriedkov, teda aj televíziou, je neobmedzené. Na tom nič nemení, že zákaz zobrazovania pohlavného styku v ustanovení § 19 ods. 1 písm. b) zák. č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii v znení neskorších predpisov bol expresis verbis vyjadrený až novelou zák.č. 95/2006 Z.z. s účinnosťou od 1. apríla 2006. Potreba tohto korektívu právnou normou skôr nasvedčuje tomu, že „prah mravnosti" nebolo možné ponechať na vlastnú úvahu vysielateľov, resp. prevádzkovateľov retransmisie.

Výklad pojmu „pornografické obsahy", ako ho uvádza odporkyňa v napadnutom rozhodnutí s odkazom na svoje predchádzajúce rozhodnutie č. RZK/25/2002 – reálne alebo explicitné zobrazenie (pre iné účely ako vzdelávacie, medicínske, vedecké alebo odborné):
a) vaginálneho, orálneho, análneho alebo iného pohlavného styku,
b) pohlavných orgánov mimo kontextu postavy (t.j. v detailných záberoch),
c) priamej stimulácie pohlavných orgánov, alebo
d) substitučného pohlavného styku za pomoci predmetov, erotických pomôcok
alebo s inou pomocou, nemá za cieľ zasahovať do oblasti trestnoprávnych vzťahov, ale i tak nie je v rozpore s výkladom pojmu „pornografia" ako je uvedený v trestnom zákone.

Možno súhlasiť i so stanoviskom odporkyne, že vzhľadom na ustanovenie § 20 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. nie je podstatné, že navrhovateľka odvysielala program v neskorých nočných hodinách, nakoľko v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia, majúceho zabezpečiť ochranu maloletých pred vysielaním programov spôsobilých narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, je povinnosťou vysielateľa zabezpečiť, aby programy obsahujúce pornografiu neboli vysielané vôbec.

Rovnako ako odporkyňa i súd považoval za irelevantné aj odvolávanie sa navrhovateľky na erotický kanál BLUE HUSTLER, pretože porušovanie či neporušovanie zákona iným vysielateľom nie je predmetom preskúmavania napadnutého rozhodnutia a nemôže byť dôvodom na zbavenie sa zodpovednosti za porušenie zákona navrhovateľkou.

Súd neakceptoval ani námietku navrhovateľky týkajúcu sa výšky uloženej pokuty, nakoľko, ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odporkyňa pri stanovení výšky pokuty zdôraznila predchádzajúce porušenia zákona navrhovateľkou podľa konkrétnych prechádzajúcich rozhodnutí ako aj závažnosť porušenia zákona, pričom ustálenie výšky pokuty v rámci zákonom určeného rozpätia, či sadzby je zásadne otázkou správneho uváženia a súd podľa § 245 ods. 2 OSP pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe povolenej voľnej

úvahy (správneho uváženia), preskúmava iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Okrem toho v prejednávanej veci odporkyňa výšku uloženej pokuty i patričným spôsobom odôvodnila.

Keďže v rozsahu navrhovateľkou vymedzených odvolacích dôvodov nebolo zistené pochybenie pri aplikovaní relevantných zákonných ustanovení, Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené napadnuté rozhodnutie Rady podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil.

O uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol súd podľa § 2 ods. 4 veta druhá a § 5 ods. 1, písm. e/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkov v znení neskorších predpisov a položky č. 10 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov ako prílohy k tomuto zákonu.

O náhrade trov konania rozhodol súd s poukazom na ustanovenie § 250l ods. 2 a § 250k ods. I OSP, v zmysle ktorého možno náhradu trov konania priznať len navrhovateľovi, ktorý mal vo veci aspoň z časti úspech.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný /§ 246c veta tretia OSP/.

V Bratislave 22. septembra 2006

JUDr. Jozef Hargaš, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: